

Dosarul nr. 2r-603/22
2-22000335-01-2r-20122022

Prima instanță : Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. : N. Moldovanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. :A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila)

DECIZIE

28 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Babenco Stanislav, reprezentat de avocatul Jelamschi Eugenia,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Babenco Irina împotriva lui Stanislav Babenco, intervenient accesoriu, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana, mun. Chișinău privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022, prin care s-a respins cererea depusă de Babenco Stanislav, reprezentat de avocatul Jelamschi Eugenia privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul ca depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 30 decembrie 2021, Babenco Irina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Stanislav Babenco, intervenient accesoriu, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana, mun. Chișinău privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 iulie 2022 s-a admis acțiunea depusă de Irina Babenco împotriva lui Babenco Stanislav, intervenient accesoriu, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana, mun. Chișinău privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a desfășurat căsătoria înregistrată la 07 mai 2008, sub nr.194 la Oficiul Stării Civile sec. Ciocana, mun. Chișinău între Babenco Stanislav și Babenco Irina (Lungu).

S-a determinat domiciliul copiilor minori, XXX, născut la XXX și XXX, născut la XXX, cu mama, Irina Babenco.

S-a încasat de la Babenco Stanislav în beneficiul reclamatei Babenco Irina, pensie de întreținere pentru copiii minori: XXX, născut la XXX și XXX, născut la XXX, în sumă bănească fixă de a câte 2 500 (două mii cinci sute) lei, lunar, pentru fiecare copil, începând cu 30 decembrie 2021 și până la atingerea majoratului copiilor.

S-a încasat de la Babenco Stanislav în beneficiul statului taxa de stat pentru pretenția cu privire la încasarea pensiei de întreținere ($5\ 000\ \text{lei} \times 12\ \text{luni} = 60\ 000\ \text{lei}$ $\times 3\% = 1\ 800\ \text{lei}$) în mărime de 1 800 (o mie opt sute) lei.

S-a încasat de la Babenco Stanislav în beneficiul reclamatei Babenco Irina, cheltuielile de judecată, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 140 lei și cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică în sumă de 4 000 lei, iar în total suma de 4 140 (patru mii o sută patruzeci) lei.

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 25 iulie 2022, la 20 octombrie 2022, avocatul Eugenia Jelamschi în interesele lui Stanislav Babenco, a depus apel solicitând casarea parțială hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 25 iulie 2022 în partea dispunerii încasării pensiei de întreținere în mărime de a câte 2500 lei pentru fiecare copil, în rest hotărârea să fie menținută fără modificări.

Totodată, a solicitat și repunerea apelului în termenul de atac.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022 s-a respins cererea depusă de Babenco Stanislav, reprezentat de avocatul Jelamschi Eugenia privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul ca depus în afara termenului legal.

La 14 decembrie 2022, Babenco Stanislav, reprezentat de avocatul Jelamschi Eugenia a declarat recurs solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022 și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a menționat că nu este de acord cu încheierea considerând-o neîntemeiată.

Prin decizia nr.1223/ACC din 28 iunie 2022, Babenco Stanislav a beneficiat de avocat din oficiu. La ședința de judecată din 25 iulie 2022 avocatul nu s-a prezentat în ședință, iar Babenco Stanislav era deja plecat peste hotarele țării.

Ulterior, avocatul respectiv nu a mai luat legătura cu el, despre hotărârea instanței a aflat când fosta soția i-a expediat titlu executoriu.

Babenco Stanislav a susținut că nu cunoaște despre existența portalului Național al Instanțelor de Judecată și de posibilitatea de a face cunoștință cu actele judecătorești prin intermediul acestui sait, și nici nu a fost informat de către fostul avocat privitor la această posibilitate.

Astfel, recurentul consideră că i-a fost îngrădit dreptul la un proces de judecată echitabil, fiindu-i totodată îngrădit dreptul legal de contestare a actelor judecătorești pe motivul că nu a cunoscut despre data pronunțării hotărârii.

Astfel, în temeiul art. 116 Cod de procedură civilă, recurentul consideră că poate fi repus în termenul de declarare a apelului.

Concluzia instanței de apel precum că nu există temei de repunere în termen a cererii de apel, este eronată, iar prin restituirea apelului s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 CEDO, și art. 20 din Constituției.

Cu referire la termenul de depunere a recursului:

Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 29 noiembrie 2012.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recurentul a declarat recurs la 14 decembrie 2022, fiind depus în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

Conform art.426 alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând argumentele recursului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele considerente.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele cauzei rezultă că Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunțat dispozitivul hotărârii la 25 iulie 2022.

Potrivit scrisorii de comunicare de la fila dosarului 105, la 25 iunie 2022, instanța de fond a expediat pârâtei Babenco Stanislav, copia dispozitivului hotărârii prin intermediul oficiului poștal.

La 20 octombrie 2022, Babenco Stanislav, reprezentat de avocatul Jelamschi Eugenia a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 iulie 2022, solicitând repunerea în termen.

Instanța de apel a respins cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului și a restituit apelul, ca fiind tardiv, considerând că motivul invocat de Babenco Stanislav nu îndeplinește cerințele art. 362 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă.

Colegiul constată că instanța de apel corect a respins cererea privind repunerea în termen a apelului.

Potrivit art.362 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Art.116 alin.(4) din Codul de procedură civilă, stipulează că repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Instanța de recurs reține că, în conținutul recursului, recurentul menționează că, dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 25 iulie 2022, nu a fost comunicată lui Babenco Stanislav.

Colegiul apreciază critic acest argument al recurentului pe motiv că, din actele cauzei rezultă cu certitudine că la 25 iulie 2022, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a expediat, prin intermediul oficiului poștal copia dispozitivului hotărârii.

Adresa la care instanța de fond a comunicat pârâtului copia dispozitivului este adresa conținută în dosar.

În temeiul art. 100 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

În conformitate cu art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Deci, odată ce instanța a expediat copia dispozitivului hotărârii la o adresă corectă, iar motivul invocat precum că nu s-a aflat în țară, iar responsabil de contestare hotărârii era avocatul desemnat de către Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, nu este temei legal de repunere în termen a apelului și nu este o împrejurare mai presus de voința părții care l-au împiedicat a declara apelul în termenul legal.

Potrivit art. 57 alin. (14) și (19) din Statutul Profesiei de Avocat, adoptat de Congresul Uniunii Avocaților din 29 ianuarie 2011, avocatul are obligația să informeze rezonabil clientul în legătură cu situația curentă a asistenței și reprezentării și să răspundă cu promptitudine oricăror solicitări de informare din partea clientului.

În cazul în care avocatul este în imposibilitate să-și îndeplinească activitatea profesională, își va asigura substituirea printr-un alt avocat, dacă, în prealabil, obține acordul clientului în acest scop.

De asemenea, art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă reglementează că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Respectiv, avocatul desemnat de Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, Antoci Cristina a avut obligația să comunice reprezentatului său Babenco Stanislav copia dispozitivului hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 25 iulie 2022.

Această obligație rezultă din prevederile art. 57 alin. (24) și (30) din Statutul Profesiei de Avocat, adoptat de Congresul Uniunii Avocaților din 29 ianuarie 2011 în care este stipulat că, în oricare caz de încetare a mandatului, avocatul are obligația să ia în timp util și în mod rezonabil măsuri potrivite pentru

apărarea intereselor clientului, cum ar fi: notificarea acestuia, acordarea unui timp suficient clientului pentru a-și angaja un alt avocat, predarea documentelor și a bunurilor clientului.

Avocatul este obligat să comunice clientului informațiile pe care le deține în legătură cu cazul acestuia chiar și în situația în care comunicarea lor ar contraveni interesului său personal.

Conform art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Prin urmare, nerespectarea termenului de declararea a apelului în termenul legal este însuși comportament pasiv al pârâtului Babenco Stanislav, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

Astfel, corect a reținut instanța de apel că motivele indicate de apelant nu sunt de natură de a repune în termenul de declarare a apelului, iar soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel ca depusă în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că, tine de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță.

Or, potrivit legislației procesul civile sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibil.

În cauza Balan împotriva Republicii Moldova din 01 martie 2022, Curtea Europeană a constatat că a existat o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție și a articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție deoarece, Curtea Supremă de Justiție a menținut decizia contestată, prin care fusese admis un apel depus tardiv.

De asemenea, în cauza Muhina v. Republica Moldova nr. 342/09 din 03 septembrie 2019 Curtea a constatat că se consideră încălcare a articolului 6 § 1, atunci când instanțele naționale au examinat un apel tardiv, fără să motiveze prelungirea termenului de depunere a recursului.

La caz, Babenco Stanislav nu a întreprins acțiuni concrete de a se informa despre derularea examinării cauzei, a cunoscut despre fixarea ședinței de judecă pentru 25 iulie 2022, fapt dovedit prin semnarea avizului de înștiințare (f.d.91).

Respectiv, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 § 1

din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimității la un proces echitabil.

În cazul în care restricția este compatibilă cu principiile stabilite, nu rezultă nicio încălcare a art. 6 § 1.

Din considerentele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Babenco Stanislav, reprezentat de avocatul Jelamschi Eugenia și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022.

În conformitate cu art. 427 lit. (a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Babenco Stanislav, reprezentat de avocatul Jelamschi Eugenia.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Babenco Irina împotriva lui Stanislav Babenco, intervenient accesoriu, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Ciocana, mun. Chișinău privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh